

ბუნება და სულიერი სამყაროს ეკოლოგია

ჩხირობე დ., ბანძელაძე მ., გეგეშიძე ე.

*ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ო. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი*

ანოტაცია: თანამედროვე ეტაპზე სრულყოფილებისაკენ სწრაფვამ დღის წესრიგში დააყენა ადამიანის სულიერი სამყაროს შესწავლის საკითხი. ერთის მხრივ მასში იგულისხმება ისიც, ადამიანი დაფიქრდეს იმაზე, რომ ჩვენი პლანეტის ბუნებრივი რესურსები არ არის უსასრულო და ბუნება როგორც ღვთის მიერ ქმნილი მატერიალური სამყარო, დადებით-უარყოფითის ერთიანი სუბსტანციაა. ადამიანი იმდენადაა ეკოლოგიური, რამდენადაც ის ახლოსაა ბუნებასთან, პირველ ქმნადობასთან, ემპირიული სინამდვილე წინსწრებაა ბუნებაში არსებული ობიექტური რეალობისა. ჰარმონია სულისა მისი ბუნებრიობის რეზულტატი.

სამყარო, ხომ სრულყოფილი ციკლის მარადიული განმეორებაა. ამიტომ ჭეშმარიტების ფორმები შეიძლება შეიცვალოს, ხოლო არსი კი იგივე რჩება. დილემა ყოველთვის იქნება ადამიანის ბუნებასთან ურთიერთჰარმონია თუ ურთიერთდაპირისპირება? დარწმუნებული ვარ კაცობრიობა გამოიჩენს კეთილგონიერებას და აირჩევს სრულყოფილებისაკენ მიმავალ გზას, კეთილ ქმედებას, ანუ სულის ეკოლოგიურობას. რა არის სულის ეკოლოგია?

სულის ეკოლოგია ანუ ეკოლოგიზაცია სულისა, ესაა ადამიანის მარადიული სწრაფვა კეთილქმედებისა და ჭეშმარიტებისაკენ, ანუ სიკეთისა და ჰარმონიულობისაკენ.

ქრისტიანობა, მართლმადიდებლობა და სამყაროს გადარჩენისათვის ზრუნვა ერთიანი უნივერსალური ხასიათისაა და მოიცავს სულის ეკოლოგიურობისაკენ სწრაფვასა და რეალიზაციას.

საკვანძო სიტყვები: ბუნება, სულიერი სამყარო, ეკოლოგია.

განვითარების თანამედროვე ეტაპზე სრულყოფილებისაკენ სწრაფვამ დღის წესრიგში დააყენა ადამიანის სულიერი სამყაროს შესწავლის საკითხი. ერთის მხრივ მასში იგულისხმება ისიც, რომ ადამიანი დაფიქრდეს იმაზე, რომ ჩვენი პლანეტის ბუნებრივი რესურსები არა არის უსასრულო და ბუნება როგორც ღვთის მიერ ქმნილი მატერიალური სამყაროა, დადებითი და უარყოფითის ერთიანი სუბსტანციაა, „ბუნება“ განიხილება როგორც კაცობრიობის აკვანი,

ბუნება (ლათ. ნატურა, ბერძნ. ფუსიς) — მატერიალური სამყარო, მსოფლიო, მთელი მატერია და ენერჯია მის საწყის ფორმაში, მეცნიერული შესწავლის ძირითადი საგანი. ტერმინი ხშირად გამოიყენება ადამიანის არსებობის ბუნებრივი გარემოს მნიშვნელობით (ყველაფერი რაც ჩვენს ირგვლივ გვაკრავს, ადამიანის ხელით შექმნილის გარდა).

ბუნების ლათინური ეკვივალენტი ნატურა (nature) მნიშვნელობით ენათესავება "დაბადებას",

მაშინ როდესაც ბერძნული (ფიზის) უკავშირდება "ზრდას". ბუნების სპექტრი მოიცავს ყველაფერს უნივერსალურიდან სუბატომურამდე.

ადამიანი იმდენადაა ეკოლოგიური რამდენადაც ის ახლოსაა ბუნებასთან, პირველ ქმნადობასთან, ემპირიული სინამდვილე წინსწრებაა ბუნებაში არსებული ობიექტური

რეალობისა. ჰარმონია სულისა მისი ბუნებრიობის რეზულტატია. ადამიანი დღეს აზუსტებს მის მნიშვნელობას, როგორც გამასაშუალოებელს შემქმნელსა და შექმნილს შორის. ისმის კითხვა სად გადის ამ დროს მნიშვნელოვნების ზღვარი? რომელსაც ყოფნა არყოფნის ზღვართან მიეყვართ, ხოლო საბოლოო ჯამში ჭეშმარიტების გარკვევასთან, თუკი ადამიანი უმაღლესი გონის ხატებაა, მაშინ სული მისი სიცოცხლის გამოხატულებაა, წმინდა მამათა განმარტებით სული არ არის სიცოცხლის მიზეზი ის სიცოცხლის მატარებელია. უფალი ამბობს: „მე ვარ მწყემსი კეთილი, მწყემსმან კეთილმა სული თვისი დადვის ცხოვართათვის“. სულს ძალუმს განასხვავოს ბოროტი კეთილისგან, სხვადასხვა ღირებულებათა კატეგორიებიდან ეკოლოგიურის თვალსაზრისით, რომელიც ეფუძვნება ეკომორალს. უმაღლეს გონთან მიახლოება მხოლოდ ჭეშმარიტ ეკოქმედებას შეუძლია. ჭეშმარიტება, ხომ სიყვარულზე დაფუძნებულ სიმართლეს და სინამდვილეს ემყარება. რაც უფრო სრულყოფილია პიროვნება, მით უფრო მიზანმიმართულია მისი სვლა ეკოლოგიურობისაკენ ანუ ბუნების დაცვასა და შენარჩუნებისაკენ, რაც მის ცხოვრებაში დადებითი კატალიზატორის როლს ასრულებს და გამოიხატება მარადიული შინაგანი სწრაფვით სიცოცხლისა და სიკეთისაკენ. ბუნებით ბოროტი ადამიანიც კი სიკეთისაკენ მიმართული ზემოქმედების შედეგად კეთილ გონიერ არსებად იქცევა, თუმცა კეთილქმედების გარეშე სიკეთე ჰარმონიად ვერ გადაიქცევა, მაგრამ მთავარია სწრაფვა სიკეთისაკენ, როგორც ბუნებასთან ასევე მოყვასთან მიმართებაში.

სახარება გვასწავლის: “უკეთესია იშრომო, თავისი ხელით აკეთო კეთილი, რათა ჰქონდეს გაჭირვებულთათვის მისაცემად” (პავლე ეფეს. 5.4). ან კიდევ ნეტარია ყოველი, რომელსაც ემინია უფლისა და იარება მისი გზებით, შენი ხელის ნაყოფს თუ ჭამ ნეტარება შენ და სიკეთე შენ!“ (ფს. 18,10; 111,1). სახარებისეული შეგონებანი ყოფიერების იმ ზნეობრივ ეთიკურ ნორმების საფუძველს წარმოადგენს, რომლის კლასიკური ნიმუშიც ვაჟას მინდიასეული გოდებაა, იმ ადამიანთა მიმართ, რომელთაც დავიწყნიათ ქრისტიანული მორალი და ცოცხალ სამყაროზე ძალადობა ცხოვრების წესად გაუხდიათ „ან რა პირით ვიცოცხლო, თავს რით ვიმართლებ ღმერთთანა“ (გველის მჭამელი) ისინი არად დაგიდევნენ ღვთისმიერ გაფრთხილებას „ნუ დააზიანებ მიწას, ზღვას და ხეს“ (გამოხც. 14,1) და პასუხიც მზადა აქვთ „ღმერთს ჩვენთვის გაუჩენია სარგოდ და მოსახმარადა“. ბუნებაზე თავისუფალი ზემოქმედება სიყვარულის გარეშე ცოდვაში ვარდნის საწყისია და მიწიერი მარადიულობის დასასრულიცაა, ამდენად საშიშია ცოდნა ბოროტი ადამიანის ხელში. გონებისმიერი ადამიანური ცოდნა წმინდა მამების აზრით ბუნების საზღვარია, რწმენა კი ზებუნებრივად მოქმედებს, ამით ჩვენ არ გამოვრიცხავთ ადამიანურ ცოდნას, მაგრამ ადამიანური ცოდნა კეთილქმედებად მხოლოდ ჭეშმარიტი აზროვნებით ანუ ეკოლოგიურობით მიიღწევა, ისტორიას ახსოვს მაგალითები ადამიანური ცოდნის გამოყენების, ჩერნობილის, ხიროსიმასა და ნაგასაკის ტრაგედიები, შედეგები დღესაც სახეზეა. საქართველოსთვის კი ეს უახლოესი წარსულია. აგვისტოს ომით ნაომარ ადგილებში შავ ზღვაში ნავთობი ჩაედინებოდა, გორში დაბინძურდა სასმელი წყალი, საავტომობილო გზების გასწვრივ განადგურდა და დაზიანდა მწვანე საფარი, სოფელ სკრასთან მოხდა ნავთობის ავარიული დაღვრა. ატენის და ბორჯომის ხეობაში გამიზნული ტყის ხანძრებით, განადგურდა მიწის ნაყოფიერი ფენა, რომლის აღდგენასაც სულ მცირე 50 წელი სჭირდება. განადგურდა წითელ წიგნში შეტანილი ბიომრავალფეროვნება, გახშირდა ბარში მგლების მიგრაცია და სხვა ნეგატიური პროცესები. ყოველივე ამის მიზეზი განადგურებული და გადამწვარი ტყეებია ამდენად, დროული და ყურადსაღებია პატრიარქის მოწოდება 12 მოციქულის სახელზე ხის დარგვის შესახებ. ჩვენც გამოვვხამაურეთ პროექტით “პატრიარქის ბაღები”. ჩვენი საგანმანათლებლო დაწესებულების ტერიტორია ეკურთხა პატრიარქის ბაღად.

ადამიანის უკიდევანო მეცნიერული ცოდნის და სულის არაეკოლოგიურობის შედეგია მის მიერვე ფსიქოტრონული იარაღის სახესხვაობათა შექმნა, რომელიც თვით ადამიანის ფსიქიკის სამართავადაა გამიზნული. არსებობს აგრეთვე ვერსია, რომ ეთნოკომფლიქტების რეგიონებში ნეგატიურად კონცენტრირებული მასა უნდა ახდენდეს ბუნებრივი პროცესების პროოცირებას და იწვევდეს ბუნებრივ კატაკლიზმებს. ამ დროს ხდება მაგნიტური ველების კონცენტრაცია, მაგ. მიწისძვრები ოკუპირებულ ტერიტორიაზე, თუმცა კი არსებობს ბუნებაზე ზემოქმედების ისეთი ხელოვნური საშუალებები, როგორცაა: სეისმური იარაღი, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს კატასტროფული მიწისძვრები, წყალდიდობები და სხვა. ბუნებრივი კატასტროფები ზრდის დეპრესირებულ ეკომიგრანტების რაოდენობას.

21-ე საუკუნეში კაცობრიობა აღმოჩნდა კიდევ ახალი პრობლემების წინაშე. საქმე ეხება „ჯანსაღ სხეულში ჯანსაღი სულის არსებობას“, ასევე კულტურის სფეროში მომხდარ ცვლილებებს და მის კავშირს გარემოსთან. კერძოდ არასულიერი კულტურა მოიაზრება, როგორც ადამიანის მიერ ბუნებაზე ძალადობის ერთ-ერთი საშუალება.

სულიერი კულტურა აახლოებს ადამიანებს ერთმანეთთან, ამავე დროს ხელს უწყობს ადამიანის ბუნებასთან დაახლოების პროცესს. თუმცა კულტურამ შეიძლება ადამიანის ბუნებასთან გაუცხოების პროცესსაც შეუწყოს ხელი. თავდაპირველად განვსაზღვროთ ძალადობის არსი, ძალადობაში იგულისხმება ძალის გამოყენება და ძალმომრეობა ადამიანისა ადამიანის მიმართ, ასევე ადამიანისა გარემოს მიმართ. ამჟამად, ჩვენთვის საინტერესოა ადამიანის ძალადობა გარემოს მიმართ. სწორედ ეს ქმნის ეკოლოგიური კრიზისის მიზეზს. გარემოზე ადამიანის ძალადობა საშიშროებას ქმნის მთლიანად კაცობრიობისათვის.

როგორც ნაციონალური, ისე მსოფლიო სულიერი კულტურის ფუნდამენტს წარმოადგენს ჰარმონია ბუნებასა და ადამიანს შორის. თანამედროვე, განვითარებული საზოგადოების ცხოვრების წესი მოითხოვს ძირეულ ცვლილებებს, როგორც სოციალურ, ეკონომიკურ, ისე კულტურულ და ეკოლოგიურ სფეროებში ანუ აუცილებელია ახალი ეკოლოგიური სულიერი კულტურის პროპაგანდა, რომელიც დაფუძნებული იქნება ზნეობრივ ღირებულებებზე და რომელიც მიმართული იქნება გარემოს მიმართ ძალადობის წინააღმდეგ საბრძოლველად.

რაც შეეხება ჯანსაღ სხეულში ჯანსაღი სულის არსებობას, „ესეც ადამიანის კულტურის ელემენტია, როგორ ეკოლოგიურად ცხოვრობს პიროვნება და როგორია მისი სულიერი და ფიზიკური მდგრადობა გარემოში მიმდინარე ნეგატივების მიმართ“.

სიმსივნური დაავადებების გამომწვევი მიზეზების შესწავლისას მედიკოსებმა პირველ ადგილზე სწორედ არაეკოლოგიური კვება და საკვები დანამატები დაასახელეს, რაც არის სწორედ გენმოდიფიცირებული პროდუქციის საწყისი ნედლეული. ამ დროს დროული და საყურადღებოა წმინდა სინოდის განჩინება სოფლის მეურნეობის ადგილობრივი ჯიშების გამრავლების და ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქციის მოყვანისა და წარმოების შესახებ.

პრევენციისათვის ჩვენი საინციატივო ჯგუფის მიერ ერთობლივად მომზადდა საინფორმაციო ბუკლეტი გაფრთხილება „XXI საუკუნის ბუნება ადამიანი და ჯანმრთელობა“, რომელსაც გადმოგცემთ, სულისა და ფიზიკური სიჯანსაღისათვის ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქციის წარმოებასა და გამოყენებას. მათი შესრულება უზრუნველყოფს სულის ეკოლოგიზაციას და ჯანსაღი ცხოვრების წესს შორის კორელაციური კავშირის დამყარებას.

სამყარო, ხომ სრულყოფილი ციკლის მარადიული განმეორებაა. ამიტომ ჰემმარტების ფორმები შეიძლება შეიცვალოს, ხოლო არსი კი იგივე რჩება. დილემა ყოველთვის იქნება ადამიანის ბუნებასთან ურთიერთჰარმონია თუ ურთიერთდაპირისპირება?. დარწმუნებული

ვარ კაცობრიობა გამოიჩენს კეთილგონიერებას და აირჩევს სრულყოფილებისაკენ მიმავალ გზას, კეთილ ქმედებას, ანუ სულის ეკოლოგიურობას. რა არის სულის ეკოლოგია?

სულის ეკოლოგია ანუ ეკოლოგიზაცია სულისა, ესაა ადამიანის მარადიული სწრაფვა კეთილქმედებისა და ჭეშმარიტებისაკენ, ანუ სიკეთისა და ჰარმონიულობისაკენ ქრისტიანობა, მართლმადიდებლობა და სამყაროს გადარჩენისათვის ზრუნვა ერთიანი უნივერსალური ხასიათისა და მოიცავს სულის ეკოლოგიურობისაკენ სწრაფვის ხელოვნებას .

დაბრუნებისა ბუნებასთან, უმაღლეს გონთან, ადამიანისათვის დაბრუნებული ხე ცხოვრებისა არის ჯვარი უფლისა, ხე სამსხვერპლო სიყვარულისა შეგონება უფლისა რომ:

და ის სიმართლით განსჯის მსოფლიოს;

გაასამართლებს ხალხებს სისწორით."

(ფსალმუნი 9,9; 92,1; 96,1)

ლიტერატურა

1. ახალი აღთქმა ფსალმუნი 9,9; 92,1; 96,1)
2. ბანძელაძე მ., ჩხიროძე დ. ეთიკა და ეკოლოგიის ზნეობრივი საკითხები. 2012.
3. ბანძელაძე მ. ეთიკა. // ქუთაისი, 2009.
4. <https://ka.wikipedia.org/wiki/%E1%83%91%E1%83%A3%E1%83%9C%E1%83%94%E1%83%91%E1%83%90>

NATURE AND THE ECOLOGY OF THE SPIRIT WORLD

Chkhirodze D., Bandzeladze M., Gegeshidze E.

Summary: Ecology of spirit -it's the eternal strire for nobility and for kindness and beauty.

Christianity, ortodoxy and counteraction art, whith is defined with following criteria:

Eco-moral responsibility to young and future generation for saving life on the universe.

Conformism-co-ordination between people's action and envionment resource.

Altruism,-Philanthropy-charity, implying capability of unselfish delivery for a friend - fellow-creature and the universe.

Tolerance-loyalty to the nature as well as to the human.

Consequently all these factors guarantee saving spirit ecology, - which means to bring people back to the nature - the supreme assence.

Key words: Nature, the spiritual world, ecology.